

מפגש מס' 40

דף למנחה

ספר מלכים א' פרק י"ט עד מלכים ב' פרק א

תוכן הפרקים שנלמדו השבוע



פרק י"ט - אליהו בהר חורב

פרק כ' - מלחמות בין אחאב לארם

פרק כ"א - כרם נבות

פרק כ"ב - מלחמת רמות גלעד ומות אחאב במלחמה

מל"ב פרק א' - מחלת אחזיה ונבואת אליהו עליו

לימוד מעמיק



מלכות אחאב

בשבוע שעבר עסקנו במלחמתו של אליהו בעבודת הבעל שהונהגה בישראל ע"י איזבל ואחאב. ספר מלכים ממשיך לעסוק בהרחבה באחאב, אחד המלכים המרכזיים בממלכת ישראל. בשיעור זה נסקור את בית אחאב, תולדות מלחמתו בארם ואישיותו.

חלק א': בית עמרי

על מנת להבין את מלכות אחאב, עלינו להתחיל מן המקור. אחאב היה המלך השני בשושלת בית עמרי, מהשושלות היציבות ביותר בממלכת ישראל. מתוך 19 המלכים שעמדו לישראל - מירבעם ועד הושע בן אלה - רק שתי שושלות זכו ליותר משני מלכים: בית עמרי (ארבעה מלכים), ובית יהוא (חמשה מלכים).

עובדה זו מעלה שאלה מטרידה - על עמרי ועל אחאב נאמרים בפסוקים ביטויים קשים מאד מבחינה דתית: **"וַיַּעַשׂ עַמְרִי הָרַע בְּעֵינֵי ה' וַיַּדַּע מַכּוֹל אֲשֶׁר לִפְנֵינוּ... וַיַּעַשׂ אַחְאָב הָרַע בְּעֵינֵי ה' מִכּוֹל אֲשֶׁר לִפְנֵינוּ... וַיִּסַּף אַחְאָב לַעֲשׂוֹת לְהַכְעִיִּים אֶת־ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִכּוֹל מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵינוּ"** (ט"ז, כה-לג). בייחוד בולט הדבר בהכנסת עבודת הבעל בנוסף לעגלי ירבעם. אם כן, מדוע זכו דוקא הם במלכות משגשגת ובעלת ייצוג כה משמעותי בתולדות ישראל? הגמרא שואלת שאלה זו, ומציעה תשובה בנוגע לעמרי:

תלמוד בבלי סנהדרין קב ע"ב: אמר ר' יוחנן מפני מה זכה עמרי למלכות? מפני שהוסיף כרך אחד בארץ ישראל. שנאמר (מל"א ט"ז, כד): **"וַיִּקַּח אֶת הַהָר שֶׁמֶר מֵאֵת שֶׁמֶר בְּכַכְרִים כֶּסֶף וַיִּבֶן אֶת הַהָר וַיִּקְרָא [את] שֵׁם הָעִיר אֲשֶׁר בָּנָה עַל שֵׁם שֶׁמֶר אֲדָנֵי הַהָר שֶׁמֶר"** (לחץ כאן לנוסח נוסף של ה**מדרש**).



ר' יוחנן רואה את בניית שומרון - עיר הבירה החדשה של ישראל, כמעשה בעל ערך גבוה מאד. סיפור קניית המקום מזכיר את קניית מערת המכפלה, החלקה בשכם וגורן ארוונה. ההקבלה בין שומרון למקומות החשובים הללו מעלה את חשיבותו של המקום ומאירה את עמרי באור חיובי, כאדם שקונה אדמות בארץ ישראל ומפתח אותה, בדומה לאבות האומה: אברהם, יעקב ודוד. נראה כי העיקרון של דאגה לבעלות על שטחי ארץ ישראל קיים גם אצל אחאב, היוצא בסוף ימיו למלחמה נגד ארם על מנת להשיב לישראל את רמות גלעד.

נקודה נוספת לזכותם של עמרי ואחאב היא אחדותם של ישראל תחת שלטונם. כבר בתחילה, ניתן לראות זאת באופן בו עולה עמרי לשלטון:

בשנת עשרים ושיש שנה לאסא מלך יהודה מלך אלה בן־בעשא על־ישראל בתרצה שנתים: ויקשר עליו עבדו זמרי שר מחצית הרכב והוא בתרצה שנה שפור בית ארצא אשר על־הבית בתרצה: ... והעם חגים על־גבתון אשר לפלשתים: וישמע העם החגים לאמר קשר זמרי וגם הכה את־המלך ומלכו כל־ישראל את־עמרי שר־צבא על־ישראל ביום ההוא במחנה: ויעלה עמרי וכל־ישראל עמו מגבתון ויצרו על־תרצה: ויהי פראות זמרי ב־נלפדה העיר ויבא אל־ארמון בית־המלך וישרף עליו את־בית־מלך באש וימת: (ט"ז, ח-יח)

עמרי היה שר הצבא בימי אלה בן בעשא. אנו מכירים ממקומות נוספים שתפקיד זה יכול להביא לאהדה גדולה מצד העם, לעתים עד כדי כך ששר הצבא עלול למרוד ולהשתלט על הממלכה. אך עמרי לא עושה כך. למרות שהוא והעם נמצאים בעיצומה של מלחמה בפלשתים בזמן שהמלך שותה שיכור בתרצה, הוא איננו מארגן מרד. רק לאחר שזמרי מרד וחסל את בית המלך, אז קם העם, ממליך את עמרי, ומתמרד נגד המורד. ניתן כמעט לראות זאת כמעין ביטוי של נאמנות למלך הקודם וחסול הקושרים עליו. אך גם אם לא כך - ברור כי אהדת העם לעמרי הביאה לכך שהעם בספונטניות בוחר בו למלך על פני זמרי שר מחצית הרכב. בעצם, עמרי הוא מלך ישראל היחיד שהקים שושלת מלוכה מבלי להיות יוזם של מרד. המלכה זו מסמנת את עמרי כמלך אהוב על ידי העם ומעורב בו.

גם אצל אחאב ישנם סימנים להיותו 'מלך של העם'. בעת הבצורת יוצא המלך בעצמו, יחד עם עובדיה "אשר על הבית", לקושש קש כעבדים בשביל לחיות סוס ובהמה; וכאשר אחאב פוגש באליהו בפעם הראשונה מתחילת הבצורת, תגובתו הראשונה היא האשמה: "הֲאֵתָה זֶה עֲלֵי יִשְׂרָאֵל?" מילים אלה מבטאות עד כמה קשה לאחאב הפגיעה של אליהו בעם ישראל, דבר המבטא את האכפתיות שלו מעמו.

גם באופי שלטונו אנו נחשפים להתייעצות שהוא עורך עם זקני הארץ בטרם הוא יוצא לקרב נגד ארם. מהלך זה מעיד על יצירה של מערכת שלטונית מאוזנת ושיתופית יותר, בה אחאב לא שומר את סמכות ההחלטה בידיו בלבד, ומקשיב לקולות העולים מהעם.

גם חז"ל אומרים שבתקופתו של אחאב היתה אווירה מיוחדת של אחדות בעם ישראל:

דברים רבה ה', י: אמר רבי שמואל בר נחמן: דורו של אחאב עובדי עבודת כוכבים היו, והיו יוצאין למלחמה ונוצחין. ולמה כן? שלא היה ביניהן דילטורין (=מלשינים/ בעלי לשון הרע). לפיכך היו יוצאין למלחמה ונוצחין. תדע לך, כשבקשה איזבל להרוג כל נביאי ה', מה עשה עובדיה? הטמין אותן במערות, שנאמר (מל"א י"ח): "ואחביא מנביאי ה' חמשים איש במערה", ולא היה אדם שאמר לאחאב כך וכך עשה עובדיה



בהקשר זה ראוי להזכיר גם את הברית של אחאב עם ממלכת יהודה. לאחר עשרות שנים של נתק בין הממלכות, מצליח אחאב ליצור שיתוף פעולה מוצלח בין יהודה לישראל. שיתוף פעולה זה בא לידי ביטוי במלחמות אליהן יוצא יהושפט מלך יהודה יחד עם אחאב ועם בנו יהורם, וגם בקשרים המשפחתיים שהם יוצרים ביניהם - עתליה בת אחאב נישאת ליהורם בן יהושפט וממנה נולד אחזיה. מעניין לראות שגם שמות הבנים 'תואמו' בין הממלכות - גם בניו של אחאב נקראים יהורם ואחזיה. ניתן אמנם לראות גם בעיה בשיתוף פעולה זה שהשפיע לרעה על המצב הרוחני והמוסרי בממלכת יהודה, אך ברור כי עצם ההישג הפוליטי והלאומי של איחוד ממלכות ישראל בתקופה זו ראוי לציון לשבח. (ראה התייחסות למורכבות זו ב**פוסט של הרב יגאל אריאל**)

לסיכום, נראה כי מתוך המשולש המוכר של ארץ-תורה-עם, בית עמרי היו חזקים באהבת הארץ ובדאגה לעם, ואילו עיקר הביקורת כלפיהם מופנית על זניחת התורה ועל עבודת העגלים והבעל. (עוד על מורכבות בית עמרי ראה ב**שיעור קצר של הרב אמנון בזק**)

שאלה למחשבה

במספד בירושלים, אותו כתב הרב קוק בעקבות פטירתו של הרצל, מתייחס הרב לשני כוחות המרכיבים את השלמתו של העם ומייחס אותם לשני המשיחים - משיח בן יוסף ומשיח בן דוד. לדבריו, הכח האחד נדרש על מנת להחזיק ולקיים את הגוף החומרי של העם, והכח השני לכוונו ברמתו הרוחנית. בהמשך דבריו הוא מזהה את אחאב בתור מיצג של הכח הראשון, כמאחד ומחזק את ממלכת ישראל, אך גם כדוגמא לקושי שיש בשילוב שני הכוחות האלה כאחד - הרוחני והלאומי/חומרי. (ראה ציטוט מהמספד בירושלים בדף המקורות) [למאמר בנושא מאת רפי יעקבי](#). חשבו - היכן אתם רואים את המתח בין חומר ורוח אצלכם ביום-יום? אילו פתרונות ניתן להציע, ברמה האישית לפחות, לשמירה על איזון בעיסוק בשניהם?

חלק ב': אחאב מול ארם

מלחמותיו של אחאב אל מול בן הדד מלך ארם מהוות חלק מרכזי ממעשיו של אחאב בתקופת מלכותו, ובסופו של דבר הביאו למותו. נסקור קצת מן המתרחש בזירה זו לאורך הסיפור:

תחילת המאבק הייתה בעלייתו של בן הדד מלך ארם על שומרון ודרישתו מאחאב להכיר בשלטונו. נראה כי תחילתם של יחסי המרות בין ארם לישראל הייתה עוד בימי בעשא, בעת שבן הדד בן טברימן בן חזיון עלה עליו כסיוע לאסא מלך יהודה, אך נראה כי בימי אחאב דורש בן הדד להחיל את הריבונות באופן מוחלט, ואף יותר מזה. הוא איננו מסתפק בהצהרה כללית של כניעה, אלא מבקש ליישם אותה מיידית בבזיזה משפילה של העיר שומרון:

וּבֶן־הַדָּד מֶלֶךְ־אַרֶם קָבַץ אֶת־כָּל־חֵילוֹ וּשְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם מֶלֶךְ אֹתוֹ וְסוּס וְרֶכֶב וַיַּעַל וַיַּעַר עַל־שֹׁמְרוֹן וַיִּלָּחֶם בָּהּ: וַיִּשְׁלַח מִלְּאָכִים אֶל־אֲחָאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הָעֵינָה: וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה אָמַר בֶּן־הַדָּד כִּסְפֶךָ וְזָהָבְךָ לִי־הוּא וְנָשִׂיךָ וּבָנֶיךָ הַטּוֹבִים לִי־הֵם: וַיַּעַן מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר כְּדָבָרְךָ אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ לֵךְ אֲנִי וְכָל־אֲשֶׁר־לִי: וַיָּשֻׁבוּ הַמִּלְּאָכִים וַיֹּאמְרוּ כֹּה־אָמַר בֶּן־הַדָּד לְאֹמֶר כִּי־שְׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ לְאֹמֶר כִּסְפֶךָ וְזָהָבְךָ וְנָשִׂיךָ וּבָנֶיךָ לִי תִתֶּן: כִּי אִם־בָּעֵת מָחָר אֲשַׁלַּח אֶת־עַבְדֵי אֵלֶיךָ וְחָפְשׁוּ אֶת־בֵּיתְךָ וְאֵת בְּתֵי עַבְדֶיךָ וְהָיָה כָּל־מִוְחָמְד עֵינֶיךָ יִשְׁמֹוּ בְיָדָם וְלָקְחוּ: (כ', א-ו)

בשלב ראשון, אחאב מסכים לקבל על עצמו את מרותו של בן הדד, ולשלם מס, מתוך הנחה שהסכמת הכניעה תמנע מלחמה. אולם, בשלב שני בן הדד דורש באופן תמורה להשפיל את אחאב, להיכנס לשומרון ולבזוז כרצונו. נראה כי לא בכדי אומר אחאב לזקני הארץ: "דַּעֲיֹנָא וְרֹאָו בִּי רַעְיָה זֶה מִבְּקֶשׁ כִּי־שְׁלַח אֵלַי לְנָשִׁי וּלְבָנַי וּלְכֶסְפִי וּלְזָהָבִי וְלֹא מְנַעְתִּי מִמֶּנּוּ" ישנה תחושה שבן הדד מעוניין בקרב והוא דוחק את אחאב להגיב. כך גם עולה מן הפסוק הפותח, שמדגיש את עלייתו אל העיר למלחמה. נראה כי התרברבותו וגאוותו של בן הדד אל מול הקרב המיועד, מביאה להתערבות א-להית בתוצאות: "וְהִנֵּה נָבִיא אֶחָד נָגַשׁ אֶל־אֲחָאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר ה' הֲרֵאִיתָ אֶת כָּל־הַהַמּוֹן הַגָּדוֹל הַזֶּה הֲנִנִי נִתְּנָו בְּיָדְךָ הַיּוֹם וַיְדַעַת כִּי־אֲנִי ה'" הנביא מבהיר לאחאב כי מלחמה זו אינה מלחמה רגילה בין שני עמים, אלא צריכה להוות הוכחה והבהרה לכוחו של ה' ועליונותו על בן הדד וצבאו.

גם לאחר הניצחון המוחץ, מכין הנביא את אחאב לעתיד - חיל ארם יחזרו וינסו בשנית להילחם עם ישראל. ואכן, עבדיו של בן הדד משכנעים אותו כי כוחו של ה' אמנם גדול, אך גם הוא מוגבל - 'א-להי הרים' ולא עמקים. זוהי הזדמנות טובה לניסוי תאולוגי: לשחזר את תנאי המלחמה הקודמת, אך לשנות נתון אחד משמעותי - המיקום. כך ניתן יהיה לגלות האם כוחו של א-להי ישראל אכן מוגבל.

כמובן שבכך מערבים ארם מגמה נוספת במלחמה, והופכים אותה למלחמה דתית ולא רק פוליטית. אי לכך, גם כאן מנבא ה' הצלחה, למען ידעו 'כי אני ה', ואף חוזר על נס מלחמתי דומה לנס יריחו - לאחר המתנה של שבעה ימים חומת העיר נופלת על חיילי ארם הנסים.

בשלב זה, כשההפסד כבר חתום, באים עבדי בן הדד אליו עם פתח מילוט - מלכי בית ישראל רחמנים, ואם נכנע אולי תנצל ועוד תשב על כס מלכותך. ואכן, אחאב מקבל את כניעתו של בן הדד, ומשחרר אותו. ניתן

להציע כמה הסברים להחלטתו של אחאב לחוס על חיי בן הדד: יתכן שהחלטתו של אחאב נבעה מרחמים, אך יתכן שהיו מעורבים בה גם מניעים פוליטיים אישיים, ואולי גם אחוות מלכים משותפת. (להרחבה ראה ב**פוסט של הרב אלחנן סמט** וב**פוסט מאת הרב יגאל אריאל**). בכל מקרה, ברור שהמהלך הזה של אחאב נבע רק משיקולים אישיים שלו ללא התייעצות או התחשבות ברצון ה' בעניין.

הנביא שמבקר את אחאב, משתמש במשל של עבד שבוי שניתן לשמירה וברח בפשיעת השומר. משל זה ממחיש את הביקורת המרכזית על אחאב - הוא לא הבין שהמלחמות והניצחונות לא באמת היו מכוחו של אחאב או מזכויותיו, אלא כמלחמת ה' על קדושת שמו. לא היה זה שבוי של אחאב, ולא היתה לאחאב הסמכות לקבל את ההחלטה המדינית מבלי להתחשב בדעת הנביא. הפריבילגיה שלוקח אחאב להחליט על שחרור השבוי מחלישה במידה מסוימת את משמעות הנס שבא לפאר את כוחו של ה' בקרב, ומסיטה את מיקוד הניצחון מכוחו של ה' למלך בשר ודם. (בדומה לכך, אלישע טוען כלפי מלך ישראל בסיפור הגדוד הארמי השבוי: 'הַאֲשֵׁר שְׁבִיתָ בְּחַרְבְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ אֲתָהּ מִכָּה?' (מל"ב ו, כב)). כאשר המלחמה מוכרעת באופן נסי, על המלך לדעת את מקומו הנכון בסיפור, ולא לקחת קרדיט לעצמו). בעקבות ה"פשיעה" של אחאב ב"פקדון" מנבא הנביא את עונשם של אחאב וישראל להיות לחרם תחת ארם. נבואה זו מתגשמת כמה שנים לאחר מכן, במלחמה על רמות גלעד.

הידעת?

קרב קרקר היה אחד הקרבות המשמעותיים ביותר באותה תקופה, ומתואר במונולית מכרח. שלמנאסר השלישי מלך אשור ניסה להשתלט על אזור הלבנט והוא מתאר מלחמה נגד ברית של 12 מלכים המתקבצים בעיר קרקר (במערב סוריה), כדי להגן עליה ולבלום את השתלטות הממלכה האשורית על האזור. כחלק מרשימה זו מוזכר 'אחאב הישראלי', המחזיק בצבא הגדול ביותר בברית זו:

"יצאתי מארגנ והתקרבותי לקרקר. את קרקר עיר מלכותו הרסתי, עקרתי ושרפתי באש. 1,200 מרכבות, 1,200 פרשים, 20,000 רגלי של הדדעזר מארם-דמשק; 700 מרכבות, 700 פרשים, 10,000 רגלי של ארחלנ החמתי; 2,000 מרכבות, 10,000 רגלי של אחאב הישראלי..."

עובדות אלו מלמדות על כוחו הצבאי הגדול של אחאב (2000 מרכבות מתארות צבא אדיר וחזק ביותר. לשם השוואה, לפרעה היו 600 רכב (שמות י"ד, ז), ולסיסרא 900 רכב (שופטים ד', ג)). בנוסף לכך, אנו רואים שיחד עם אחאב, מוזכר גם הדדעזר מארם דמשק, שניתן להניח כי הוא בן הדד מלך ארם המוזכר בתנ"ך, דבר המעיד על שיתוף פעולה זמני עם ממלכת ארם. (לפני/אחרי המלחמות המדוברות מספר מלכים).

להרחבה, ראה בספרו של מ' כוגן, אסופת כתובות היסטוריות מאשור ובבל: מאות ט'-ו' לפסה"ג, עמ' 9-19.

מדוע קרב קרקר איננו מוזכר במקרא כלל? על כך ראה **בפוסט מאת נתנאל שפיגל** וב**שיעורו של ד"ר חגי משגב**

חלק ג': אופיו של אחאב

אחת הסוגיות המשמעותיות בנוגע לאחאב, היא הנסיון לבחון את אופיו ואת מידותיו. אמנם בתחילת מלכותו פותח הנביא בתיאור מעשיו הרעים בהטאת ישראל והכנסת עבודת הבעל, אך מתוך הסיפורים ניתן לראות כי אין הדברים פשוטים כל כך, ואחאב היה נתון במאבק תחת השפעתן של שתי דמויות מפתח בחייו - אליהו, ואיזבל אשתו.

אחאב נושא את איזבל לאישה, כנראה מתוך שיקולים פוליטיים המחברים אותו אל ממלכת המסחר הצפונית - צידון, ואיזבל מביאה איתה את עבודת הבעל והאשרה. איזבל לוקחת על עצמה להמיר את הממלכה לדת הצידונית, ומובילה מהפך המתבטא בין השאר ברדיפת נביאי ה' וקירוב נביאי הבעל והאשרה למלכות תוך האכלתם משולחן המלך. למרות שאחאב מאפשר את המהלך, יתכן מאד שהוא איננו שותף פעיל בו; ואף עבדו הקרוב אליו ביותר - עובדיה אשר על הבית - מציל מאה נביאים ומכלכל אותם בחירוף נפש. נראה כי אחאב עצמו פשוט לא מתעסק בענייני הדת של הממלכה, ונותן לאיזבל להוביל אותו ואת עמו לעבודת האלילים.

מצד שני, בשיחות שלו עם אליהו ועם נביאים אחרים, אחאב מתנהג כלפיהם בכבוד והערכה. גם כאשר הוא מטיח באליהו כי הוא עוכר ישראל, אין הוא קם להורגו אלא עונה לבקשתו ומכנס את ישראל בהר הכרמל, שם הוא כנראה היה שותף לפליאת העם ולקריאה המדהדת 'ה' הוא הָאֱ-לֹהִים ה' הוא הָאֱ-לֹהִים'.

אם כן, עמדתו הרוחנית של אחאב באופן אישי איננה ברורה, והוא נתון לכוחות חיצוניים להשפיע עליו. בנוסף לכך, ראינו את איכויותיו כאיש העם והארץ הנזקפות לזכותו. הגדילו חז"ל להציג את המתח הזה באחאב, באמרם כי זכויותיו וחובותיו היו שקולות:

תלמוד בבלי סנהדרין קב ע"ב: אמר רב נחמן: אחאב שקול היה [רש"י: מחצה עוונות ומחצה זכויות] שנאמר: "ויאמר ה' מי יפתה את אחאב ויעל ויפל ברמת גלעד? ויאמר זה בכה וזה אמר בכה" [רש"י: משמע שבקושי גדול נענש].



אמנם, למרבה הצער, בסופו של יום ההשפעה מבית היא שמחזיקה מעמד, וכאשר הוא חוזר מהר הכרמל ומספר לאשתו את אשר נעשה, יש לה מספיק כוח כדי לשלוח שליחים אחרי אליהו להרגו ולהמשיך להנהיג את המשטר הדתי שלה בממלכה.

נראה כי נקודת המפנה החשובה במאבק על לבו של אחאב, מתרחשת בסיפור כרם נבות. בסיפור זה לוקחת איזבל לעצמה זכות אחת יותר מדי. לאחר שהשליטה את עבודת אלילים על הממלכה, רוצה איזבל לייבא גם את שיטות הממשל מצידון ולממש מלוכה רודנית על ישראל, בה אין לאדם זכות אפילו על נחלתו (ראה [בפוסט של הרב יגאל אריאל](#)). על ידי שימוש בטבעתו של אחאב היא מוציאה לפועל עלילה שמביאה להוצאה להורג של אדם חף מפשע, על מנת לספק את תשוקתו של אחאב להרחיב את שטח ארמונו. דוקא כעת, כאשר מגיע אליהו אל אחאב ובפיו התוכחה "הרצחת וגם ירשת?!". נוגעים הדברים בלבו של אחאב יותר מאשר בעבר. נראה כי אחאב מבין את העוול שנעשה לנתינו, ואת הפשע החברתי שביצע כאשר נתן לאיזבל אפשרות לפעול כך. דוקא כאן, כאשר הדבר אינו נוגע לעבודת ה' אלא לפגיעה בעם, אחאב רגיש הרבה יותר. תוכחתו של אליהו מצליחה לנגוע בלבו והוא פוצח בצום ועינוי של תשובה. (ראה [בפוסט מאת רב משה כהן](#)). תשובת אחאב היא מן הדוגמאות המפעימות ביותר של תשובה במקרא, עד שה' מעיד עליו בפני אליהו "הֲרָאִיתָ כִּי־נִכְנַע אַחָב מִלְפָּנָי?" (כא, כט).

גם ביציאה לקרב בו הוא ימצא את מותו, ממשיך אחאב לבטא את המתח שבין חוסר ההקשבה לדבר ה', לבין גבורתו בהנהגת העם - מצד אחד, הוא מתעלם מדברי מיכיהו בן ימלה המתריע בפניו כי הוא יוצא אל מותו. אך כאשר הוא חוטף חץ מוות בין הדבקים ובין השריון, הוא מעמיד עצמו במרכבה לאורך כל יום הקרב על מנת שלא לשבור את רוח העם ולגרום למנוסה קטלנית. (עוד על כך [בפוסט של הרב בזק](#))

סיכום



סקרנו את מאפייניה של מלכות אחאב ואת אופיו האישי. קיימת מורכבות ייחודית בדמותו של אחאב - ובכלל במלכי בית עמרי - המשלבת הנהגה טובה ושקולה, אהבת העם והארץ, עם עבודה זרה וניתוק מדבר ה' ונביאיו. התעסקותו הפוליטית של אחאב בצרכי העם תפשה את תשומת לבו יותר מאשר מחויבותו לה', והדבר מתבטא הן בחנינת בן הדד, והן בהתנהלותו בדבר איזבל ואליליה. עם זאת, יכולתו להכיר בטעות כאשר מדובר בתחומים הנוגעים יותר ללבו משקפת אופי חזק עם ענוה ויכולת וידוי וחרטה.

להרחבה



[דמותו המורכבת של אחאב מלך ישראל - הרב אמנון בזק](#)
[מוסריות ללא יראת אלוקים - הרב מנשה וינר](#)
[אליהו ואחאב בכרם נבות - פרופ' אוריאל סימון](#)
[אליהו ואחאב - מיהו עוכר ישראל - הרב יוסי אליצור](#)
[סדרה על אחאב וארם - הרב אלחנן סמט \(קישור למאמר הראשון ברצף\)](#)

הקדמה לקראת השבוע הבא



בשבוע הבא נעסוק בדמותו של אלישע הנביא.